

На основу Амандмана LXXXII тачка б) став 5. и 6. на Устав Републике Српске, члана 115. Устава Републике Српске и члана 61. став 2. Закона о Уставном суду Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 104/11 и 92/12), Вијеће за заштиту виталног интереса Уставног суда Републике Српске, на сједници одржаној 18. октобра 2022. године, донијело је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Није прихватљив захтјев Клуба делегата бошњачког народа у Вијећу народа Републике Српске за утврђивање повреде виталног националног интереса бошњачког народа у Закону о измјенама и допунама Закона о пољопривредном земљишту број: 02/1-021-977/22, који је Народна скупштина Републике Српске изгласала на сједници одржаној 14. септембра 2022. године.

О б р а з л о ж е њ е

Предсједавајућа Вијећа народа Републике Српске доставила је 11. октобра 2022. године Уставном суду Републике Српске - Вијећу за заштиту виталног интереса (у даљем тексту: Вијеће) акт број: 03.1/1-520/22, којим се, сагласно захтјеву Клуба делегата бошњачког народа тражи утврђивање повреде виталног националног интереса бошњачког народа у Закону о измјенама и допунама Закона о пољопривредном земљишту број: 02/1-021-977/22, који је Народна скупштина Републике Српске изгласала на сједници одржаној 14. септембра 2022. године. Уз наведени акт достављен је предметни закон, Одлука о покретању поступка заштите виталног националног интереса бошњачког народа број: 03.2-5-186/22 од 21. септембра 2022. године, као и Амандман са образложењем под бројем 03.2-5-186/22-1 од 28. септембра 2022. године, који је Клуб делегата бошњачког народа поднио на овај закон. У акту предсједавајуће Вијећа народа наводи се да је Народна скупштина Републике Српске на Тридесет петој посебној сједници одржаној 14. септембра 2022. године изгласала Закон о измјенама и допунама Закона о пољопривредном земљишту број: 02/1-021-977/22, те је, сагласно Амандману LXXXII на Устав Републике Српске, овај закон достављен на разматрање Вијећу народа Републике Српске. Такође, наведено је да је Клуб делегата бошњачког народа, својим актом број: 03.2-5-186/22 од 21. септембра 2022. године, покренуо процедуру за заштиту виталног националног интереса бошњачког народа, јер како се наводи у акту предсједавајуће, сматра да су овим законом угрожени витални национални интереси бошњачког народа. С обзиром на то да Вијеће народа Републике Српске није постигло сагласност свих клубова поводом предметног закона, као ни Заједничка комисија Народне скупштине и Вијећа народа, питање је прослијеђено Уставном суду – Вијећу за заштиту виталног интереса, да одлучи да ли је оспореним Законом о измјенама и допунама Закона о пољопривредном земљишту повријеђен витални национални интерес бошњачког народа.

Поред наведеног, у прилогу акта предсједавајуће Вијећа народа Републике Српске достављени су изводи из стенограма са Тридесет пете сједнице Народне скупштине Републике Српске, одржане 14. септембра 2022. године, Деветнаесте сједнице Вијећа народа Републике Српске одржане 6. октобра 2022. године и Тринаесте сједнице Заједничке комисије Народне скупштине Републике Српске и Вијећа народа, одржане 11. октобра 2022. године.

На основу наведеног акта предсједавајуће Вијећа народа Републике Српске и приложене документације, Вијеће за заштиту виталног интереса утврдило је да је Клуб делегата бошњачког народа у Вијећу народа Републике Српске, 21. септембра 2022. године, под бројем 03.2-5-186/22, донио Одлуку о покретању поступка заштите виталног националног интереса бошњачког народа у Закону о измјенама и допунама Закона о пољопривредном земљишту, коју је подржало шест делегата, док је један био против, те да се у Вијећу народа о наведеном захтјеву Клуба делегата бошњачког народа гласало по процедури за заштиту виталног националног интереса, али није постигнута сагласност свих клубова у овом вијећу. Заједничка комисија Народне скупштине Републике Српске и Вијећа народа Републике Српске на сједници одржаној 11. октобра 2022. године, такође, није постигла сагласност поводом овог питања, па је предметни закон прослијеђен Уставном суду – Вијећу за заштиту виталног интереса, да одлучи да ли је у конкретном случају повријеђен витални национални интерес бошњачког народа.

Поред тога, у наведеном акту предсједавајуће Вијећа народа Републике Српске наводи се да је Клуб делегата бошњачког народа у Вијећу народа Републике Српске покренуо процедуру за заштиту виталног националног интереса сматрајући да се Законом о измјенама и допунама Закона о пољопривредном земљишту угрожавају витални национални интереси овог народа. Увидом у Одлуку о покретању поступка заштите виталног националног интереса бошњачког народа број 03.2-5-186/22 од 21. септембра 2022. године Вијеће је утврдило да је у ставу И ове одлуке наведено: "Покреће се поступак заштите виталног националног интереса на Закон о измјенама и допунама Закона о пољопривредном земљишту број:02/1-021-977/22. Поступак виталног националног интереса покреће се на основу члана 70. Устава Републике Српске допуњеног Амандманом LXXVII алинеја 9 – друга питања која би се третирали као питања од виталног националног интереса уколико тако сматрају 2/3 једног од клубова делегата конститутивних народа у Вијећу народа".

Одлучујући о прихватљивости захтјева, Вијеће је имало у виду одредбе члана 48. ст. 1. и 2. Пословника о раду Уставног суда Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" бр. 114/12, 29/13 и 90/14), према којем ће Вијеће одлучивати о прихватљивости у року од седам дана од дана пријема уредног захтјева, ако су испуњене процесне претпоставке за одлучивање о постојању виталног националног интереса конститутивног народа утврђене у Амандману LXXXII на Устав Републике Српске. Овом одредбом је такође прописано да је подносилац захтјева, уз захтјев за оцјену виталног националног интереса, обавезан Вијећу доставити:

доказ о спроведеној процедури у смислу одредаба члана 70. Устава Републике Српске, образложење захтјева са назнаком повреде виталних интереса из члана 70. Устава Републике Српске.

У вези са наведеним, Вијеће је такође узело у обзир и одредбу члана 49. Пословника о раду Уставног суда Републике Српске, којом је прописано да уколико подносилац захтјева не поступи по одредбама из члана 48. овог пословника, Вијеће ће донијети рјешење да је захтјев неприхватљив.

На основу напријед изложеног, Вијеће је утврдило да је у конкретном случају спроведена

процедура у смислу Амандмана LXXXII на Устав Републике Српске, којим је допуњен члан 70. Устава. Међутим, уз предметни захтјев за заштиту виталног националног интереса није достављено образложење захтјева о повреди виталног националног интереса из Амандмана LXXXII на Устав, којим је допуњен члан 70. Устава Републике Српске, односно подносилац захтјева није конкретизовао и образложио у чему се састоји повреда виталног националног интереса бошњачког народа у Закону о измјенама и допунама Закона о пољопривредном земљишту. Сходно наведеном, Вијеће је утврдило да подносилац захтјева није поступио сагласно одредби члана 48. став 1. алинеја 2. Пословника о раду Уставног суда Републике Српске.

У вези са наведеним, увидом у Амандман на предметни Закон о измјенама и допунама Закона о пољопривредном земљишту, који је под бројем 03.2-5-186/22-1 уложио Клуб делегата бошњачког народа 28. септембра 2022. године, Вијеће је утврдило да овај амандман, којим се предлаже брисање члана 3. предметног закона, садржи образложење о разлозима због којих је овај клуб уложио овај амандман. У овом образложењу се наводи да је наведени члан Закона о измјенама и допунама Закона о пољопривредном земљишту у супротности са чланом I/1, чланом III/3.б) и чланом IV/4. е) Устава Босне и Херцеговине и Законом о привременој забрани располагања државном имовином Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 18/05, 29/06, 85/06, 32/07, 41/07, 74/07, 99/07, 58/08 и 34/21), те указује на Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број У-8/19 и с тим у вези истиче да Бошњаци као конститутивни народ свој идентитет везују за Босну и Херцеговину, односно да је Босна и Херцеговина једна од одредница њиховог идентитета, која се овим законом противуоставно напада и негира, чиме се истовремено напада и негира идентитет бошњачког народа.

Имајући у виду наведено, Вијеће је оцијенило да се образложење уложеног Амандмана на Закон о измјенама и допунама Закона о пољопривредном земљишту по својој садржини не може сматрати образложењем са знаком повреде виталног националног интереса конститутивног народа у смислу Амандмана LXXXII на Устав Републике Српске, којим је допуњен члан 70. Устава, које је подносилац захтјева био обавезан доставити уз захтјев, а што је према одредби члана 48. став 1. алинеја 2. Пословника о раду Уставног суда Републике Српске, процесна претпоставка за одлучивање о прихватљивости захтјева за заштиту виталног националног интереса.

Дакле, како из наведеног произлази, Клуб делегата бошњачког народа није поступио у складу са цитираном одредбом члана 48. став 1. алинеја 2. Пословника о раду Уставног суда Републике Српске, односно није доставио образложење захтјева за оцјену виталног националног интереса из Амандмана LXXXII на Устав Републике Српске, којим је допуњен члан 70. Устава, због чега је Вијеће одлучило да предметни захтјев није прихватљив, јер нису испуњене процесне претпоставке за одлучивање о томе да ли се Закон о измјенама и допунама Закона о пољопривредном земљишту број: 02/1-021-977/22 односи на витални национални интерес бошњачког народа.

На основу изложеног одлучено је као у изреци овог рјешења.

Ово рјешење донијело је Вијеће за заштиту виталног интереса у саставу: предсједавајућа Вијећа проф. др Иванка Марковић, предсједник Суда мр Џерард Селман и

судије: Војин Бојанић, Амор Букић и проф. др Марко Рајчевић.

Број: УВ-4/22

18. октобра 2022. године

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋА
Вијећа за заштиту виталног
интереса
Уставног суда Републике
Српске
Проф. др Иванка Марковић
с.р.